

givet et rentefrit Laan paa den Gang over 8 000 Kr. Dette Tilskud har vi imidlertid ønsket saa hurtigt som muligt at komme bort fra, og det blev derfor ogsaa ved Forhandling med Finansudvalget næste Aar nedsat til 3 300 Kr. og er nu nedsat til 2 000 Kr. Men derved er der netop opstaaet en meget betydelig Ulighed, idet der efter Loven af 4. Oktober 1919 gives et rentefrit Byggelaan paa over 6 000 Kr. Der foreslaas nu her Ændringer i begge de to Love, som vil medføre, at der i saa Henseende, saa vidt jeg kan se, opnaas fuldkommen økonomisk Ligestilling.

Det næste Formaal, der tilstræbes ved de Ændringer, jeg her har den Ære at bringe i Forslag, er, at de nye Husmænd, der opretter Brug efter den almindelige Husmandslov, i højere Grad end hidtil bliver styrket i økonomisk Henseende til at imødegaa de betydelige Vanskeligheder, som disse Nybyggere de første Aar har at kæmpe med. Det kan ikke nægtes, at i Øjeblikket er de ret ugunstigt stillet. I Modsætning til dem, der opretter Brug efter Lov af 4. Oktober 1919, maa de købe deres Jord, og de skal derefter tage fat paa Byggearbejdet, uden at der fra det offentliges Side ydes dem nogen som helst Haandsrækning ud over, at det stilles dem i Udsigt, at naar det hele er færdigt og Bygninger er afsynet, kan de faa de $\frac{9}{10}$ af Laaneværdien udbetalt. Dette medfører, at disse Husmænd maa klare sig selv, i Regelen maa stifte Veksellaan eller Banklaan til ret betydelig Rente, og det medfører, at den lille opsparede Kapital, de selv er i Besiddelse af, ofte bliver i uheldig Grad forringet, medens selve Brugets Opførelse staar paa.

Endelig er det et Formaal med de Ændringer, der her bringes i Forslag, at indføre visse Forbedringer med Hensyn til Administrationen af den almindelige Husmandslov og samtidig opnaa en mere retfærdig Fordeling af det Laanebeløb, som er til Raadighed for hele Landet.

Jeg skal efter disse almindelige Bemærkninger ganske kort omtale de Paragraffer, hvori der er foretaget Ændringer. Til § 1 er der foreslaaet den Ændring, at Valg af Amtskommissionernes menige Medlemmer — Amtskommissionernes Formænd vælges som bekendt af Landbrugsministeriet — vil ske ved Amtsraadet, medens det i Øjeblikket er lovfæstet, at disse Valg skal foretages af særlige af Kommunerne udpegede Valgmænd. Denne Ordning, at der skulde udpeges særlige Valgmænd til at foretage Valg af de to

menige Amtskommissionsmedlemmer, blev indført i 1909 med den eneste Motivering, at man ikke ansaa de den Gang bestaaende Amtsraad, de privilegerede Amtsraad, for egnede til at foretage disse Valg. Den privilegerede Valgret til Amtsraadene er jo senere afskaffet, og dermed er ogsaa den Motivering, hvormed den tidligere Ændring blev foretaget, bortfaldet. I en Tid som den, vi nu oplever, hvor vi alle stræber efter at undgaa alt for stor Omstændelighed og undgaa unødige Udgifter, forekommer det mig rimeligt, om man nu igen ligesom før 1909 overlader til Amtsraadet at udpege de to menige Medlemmer af Amtskommissionen.

Endvidere er det i § 1 foreslaaet, at Amtskommissionernes Formænd, hvis Honorar for Tiden udgør 10 Kr. pr. Forretning, faar Honoraret forhøjet til 20 Kr. Det Honorar, Amtskommissionernes Formænd nu modtager, er det samme som det, de modtog før Krigen, og alene den Prisstigning eller den Forringelse af Pengenes Værdi, der har fundet Sted, medfører, at det er rimeligt, at de faar det dobbelte Beløb af, hvad de fik før Krigen. Tager man i Betragtning det meget betydelige Arbejde, Amtskommissionernes Formænd har med de fleste af de Sager, der her kommer paa Tale, maa man faa den Opfattelse, at 20 Kr. ingeni lunde kan siges at være et højt Honorar, det maa tværtimod i Forhold til Arbejdets Omfang anses for et meget beskedent Honorar.

Jeg maa her indskyde den Bemærkning, at i de Paragraffer, jeg ikke omtaler, er Bestemmelserne overført fra den tidligere Lov uden nogen Ændring.

I § 7 er der foreslaaet den Ændring, at foruden Maksimumsbeløbet for den samlede Laaneværdi, der ligesom nu vil være at fastsætte ved Forhandling mellem Landbrugsministeriet og Finansudvalget, skal der ogsaa fastsættes et Maksimumsbeløb for Bygningernes Værdi, saaledes at hvis en Nybygger anvender større Beløb paa Bygninger, end dette Maksimumsbeløb angiver, maa han selv afholde de dermed forbundne Udgifter.

I § 8 er der foretaget en ret betydelig Ændring. Denne Paragraf angaar selve Lovenes Administration. Medens Forholdet her er det, at det nu er Amtskommissionerne, der paa selvstændig Maade undersøger de enkelte Ansøgere's Kvalifikationer og derunder naturligvis ogsaa prøver, hvorvidt Jordkøbet maa befindes at være i saadan Orden, at det kvalificerer